

Kapucínska prítomnosť na COP21 30. novembra - 10. decembra

od br. Benedica Ayodiho

Prvýkrát v histórii urobil svet verejný záväzok, že zníži emisie skleníkových plynov a zaoberal sa problémom ich vplyvu na klimatické zmeny. Dohoda v Paríži je pre nás františkánov významným krokom smerom k ochrane najchudobnejších a najzraniteľnejších osôb a pojednávala o probléme účinkov z klimatických zmien. Aj keď chýbal cieľ vzhľadom na dôležité aspekty, ako napr. finančná pomoc pre rozvojové krajiny a otázka ľudských práv, sme si vedomí, že Paríž je zlomom v rokovaní o riešení ekologickej krízy, ktorú pápež František pomenoval vo svojej encyklike. Paríž je len začiatok cesty. Pridržiajúc sa našej františkánskej charizmy, nezastavíme sa, až kým najzraniteľnejšie osoby nebudú chránené, kým chudobní nedosiahnu lepšiu životnú úroveň a o náš spoločný dom, o našu matku zem nebude starostlivo postarané a nebude jej priznaná patričná dôstojnosť.

Posledná správa komisie o klimatických zmenách, ktorá je akceptovanou autoritou v oblasti medzinárodných klimatických zmien, hovorí, že musíme udržať nárast globálnej teploty pod 1,5 stupňa Celzia (vo vzťahu k predindustriálnej úrovni). Na základe toho čo navrhuje naša kapucínska charizma a vyzýva na činnosť pápež František v encyklike "Laudato si", zjednocujeme sa s

ostatnými katolíckymi, s multi náboženskými skupinami a obecnými spoločenstvami na záchranu nášho spoločného domu.

Kľúčové prvky zmluvy v Paríži boli: dosiahnuť vrchol emisií skleníkových plynov čo najskôr ako je to možné a dosiahnuť rovnováhu medzi antropogénnymi emisiami a prepadmi týchto tzv. biosférických "sinkov" (ako oceány, a lesy) v druhej polovici storočia; udržať zvýšenie globálnej teploty pod 2 stupňami Celzia (3,6 stupňa Fahrenheita) s ohľadom na pre-industriálnu úroveň a vynaložiť úsilie na obmedzenie rastu teploty o 1,5 stupňa Celzia; každých päť rokov kontrolovať progresy; ročne až do roku 2020 finančne podporiť 100 miliónmi dolárov rozvojové krajiny so záväzkom navýšiť finančné prostriedky do budúcnosti.

Delegácia 20 františkánov, včítane štyroch kapucínov reprezentovala františkánsku rodinu na historickom stretnutí o klíme COP 21. Organizovaná "Roman VI", interfrantiškánska komisia výboru pre spravodlivosť, mier a záchranu ľudského stvorenia zahrňovala zástupcov Franciscan International (FI), Franciscan Action Network (FAN), kapucínov, OFM, OFS, FFC, TOR a z fratniškánskej francúzskej rodiny. Br. Michael Perry, OFM gene-

OBSAH

- 01 Kapucínska prítomnosť na COP21, 30. novembra - 10. decembra
- 02 Dieťa Lolo v Demokratickej republike Kongo
- 03 60 rokov mesta detí
Zádu delegáta generálneho ministra pre OFS
- 04 Asociácia Alma Mater Artis

rálny minister sa pripojil ku skupine na niekoľko dní.

Františkánska rodina sa obrátila na nás s pozvaním: "Sme presvedčení, že je nevyhnutné podeliť sa vo svete s našou františkánskou spiritualitou; Encyklika "Laudato si" je našim sprievodcom pre zoznámenie sa s prácou. ("Roman VI" vytvoril študijného sprievodcu: www.francis35.org). Musíme byť všímať na výkrik chudobného a zeme. V rámci spoločenstva sa musíme usilovať hľadať čo najužšiu spoluprácu s františkánskymi rodinami, so skupinami iných náboženstiev a so zástupcami občianskych spoločenstiev. Budeme pracovať na zmene našich ekonomických modelov, znížením ťažby, transformáciu životného štýlu a našej činnosti. Keď hovoríme o životnom štýle, máme na mysli spôsob akým žijeme na úrovni osobnej, spoločnej a sociálnej."

od br. Ivana Milazza

rozhovor s Mons. Jean-Bertinom Nadonyom Ndongom OFM-Cap, arcibiskupom diec[?]zy Lolo

Snahou lepšie pochopiť novú realitu života, ktorú Mons. Jean-Bertin Nadonye Ndongo OFM-Cap žije, odkedy bol vysvätený za biskupa, sme v októbri využili jeho prítomnosť v Ríme na bratský rozhovor s ním.

Pokiaľ ide o príbeh jeho novej reality hovorí, že začína od roku 1913, keď prví misionári, premonštrátski mníši z opátstva Postel, prišli do Moenga, dnešnej farnosti. Diecéza Lolo sa nachádza na severo-východe krajiny, temer v centre zákruty rieky Kongo. Tvorí časť zo 47 diecéz miestnej cirkvi v Kongu. Patrí cirkevnej provincii Mbandaka-Bikoro. Napriek tomu je v polovici cesty medzi občianskou provinciou Equatore a provinciou východnou.

Lolo, hlavné mesto diecézy je situované 75 kilometrov od Bumba v provincii Equatore, zatiaľ čo iné tri farnosti ako Moenge sú na území Basoko vo východnej provincii. Diecéza Lolo je výsledkom rozdelenia ex západnej apoštolskej prefektúry v Uélé, ktorá zaberá celú oblasť aktuálnej diecézy Buta, Isiro-Niagara, Bondo, Dunga Doruma-e Lolo. Diecéza Lolo kánonicky vznikla 2. júla 1962 pod vedením arcibiskupa Josepha Ignáca Waterschoota, ex apoštolského prefekta od 21. septembra 1949 a arcibiskupa Ferdinanda Maemba, ktorý bol druhým diecéznym biskupom. Tohto času je arcibiskup Jean-Bertin Nadonye Ndongo OFM-Cap., aktuálnym biskupom diecézy, ktorá má 12 farností s možnosťou vytvárať ďalšie, pretože vzdialenosti medzi farnosťami sú obrovské”.

Vzhľadom na demografické, ekonomické a sociálne charakteristiky

Mons. Jean-Bertin hovorí, že “od roku 2000 mestá v Demokratickej republike Kongo vzrástli čo do veľkosti, vzhľadom k masívnemu prílivu utečencov zo všetkých strán. Prítomnosť utečencov spôsobila populácii, ktorá už predtým žila v neistej situácii, dramatickú chudobu. Pripomínam, že od roku 1997 Demokratická republika Kongo zažila najkrvavejšiu vojnu vo svojej histórii. Od roku 1997-2009 sa hovorí o 5 miliónoch mŕtvych v dôsledku opakovaných konfliktov: vzbura v Kabile, ktorá viedla k zvrhnutiu autokratickej moci Mobutua, vojna so susednou Rwandou, Burundi. Väčšina z týchto obetí boli civilisti, ktorí zomreli v dôsledku životnej neistoty: hladu, chorôb a neustálych sťahovaní. Sociálny život je založený na ženách, ktoré sú centrom dedinskej ekonomiky, pracujú na poliach, v malom obchode, vzdelávajú deti; mnoho mužov je však bez platenej práce, sú nezamestnaní a neschopní udržať svoje domy. V živote na dedine je veľmi rozšírená polygamia.

Hlavným zdrojom príjmov je poľnohospodárstvo: ryža, kukurica, arašidy, maniok, sója a niekoľko polí kávy. Kultúrne zvyklosti predkov sú stále v platnosti, najmä strach zo zlých duchov, viera v čarodějníkov a strach z urieknutia. Nakoľko kúpna cena je príliš nízka (menej ako jeden dolár na deň), ľudia jedia jedno jedlo denne a na liečenie chorôb používajú oveľa viac tradičné lieky. Mnohé choroby sú zapríčinené zlou kvalitou vody”.

V porovnaní s Južným Kongom, kde sú školy, nemocnice a dobrá komunikačná sieť, severozápadná časť krajiny, kde sa nachádza diecéza Lolo trpí nedostatkom vo všetkom. Mons. Jean-Bertin nás informuje, že “diecéza stratila svoje zdravotné centrá. Aktuálne neexistuje zdravotnícke centrum, ktoré by bolo závislé na diecéze. Tu je priestor na pomoc tomuto obyvateľstvu.

Škola je veľkou výzvou. Všetky školy sú opustené a infraštruktúra štátu bola vážne poškodená. Mohli by ste si myslieť, že ste na cintoríne alebo na konci sveta.”

Nový biskup bol ľuďmi prijatý mimoriadne srdečne aj preto, že jeho excelencia je pôvodom z Konga, čo je veľmi významný faktor v krajine, kde je otázka etnickej príslušnosti veľmi silná. Aj diecézny klérus dal prijatím nového biskupa veľmi pozitívnu odpoveď. Vzťahy s inými biskupmi v regióne sú veľmi dobré, tak isto aj s miestnymi autoritami, ktoré majú veľké očakávia od Mons. Jean-Bertina, predovšetkým z toho dôvodu, že má dlhú medzinárodnú skúsenosť nahromadenú zo života v Ráde.

Jeho cieľom je priebežná trvalá formácia duchovenstva, pretože sa domnieva, že je to naliehavo potrebné, rovnako ako formácia budúcich kňazov. Aktuálne má arcidiecéza menší seminár “sv. Karola Boromejského” v Isambe s 28 študentami, prípravné štúdium má 12 seminaristov v S. Paole, na filozofii sú 16 seminaristi v Bamanyane, nakoniec 6 seminaristov študuje teológiu v Lisale. Počet seminaristov je dobrou nádejou pre budúcnosť miestnej cirkvi.

Na otázku ako sa cíti, keď musel opustiť kapucínsky rád pre odlišnú službu v cirkvi, Mons. Jean Bertin odpovedal, že po počiatočnom prekvapení, vec ktorá ho zasiahla aj emotívne bola veľká bolesť z opustenia programu, do ktorého sa pustil ako generálny poradca, prehĺbiť františkánsko-kapucínsku charizmu v Afrike.

“Nechcem žiť sám!” Toto sú slová jeho excelencie, ktoré použil pre opísanie veľkej zmeny medzi bratským kapucínskym životom a životom arcidiecézy, ktorá mu je zverená; na upresnenie to čo začal, je spoločný život s ekonómom diecézy, sekretárom a rektorom, zdieľajúc spoločne modlitbu, jedlo a pracovný poriadok!”

“Mal sen, vytvoriť mesto pre deti dnes je to realita”

El tivo un sueño, crear una ciudad de niños... hoy en

od br. Huga Mejía Moralesa, generálneho poradcu

60 rokov mesta detí

Z piesku k zeleným záhradám

Z príležitosti 60. výročia “mesta pre deti” chceme pripomenúť jeho zakladateľa, otca Illuminata di Riva Ligure OFM Cap, ktorého poznajú ako “Otec Illuminato” a aj jeho 20 opustených detí z ulice, ktorí od 29. októbra 1955 žili na periférii mesta Lima (Peru), v krajine piesku, ktorá aktuálne patri okresu Suan Juan de Miraflores; mali len kôš zemiakov, kôš cibule, sud vody, jeden stan a istotu, že Boh zaobstará všetko potrebné.

V 60. rokoch vydanie ľudových nových v Lime cituje prácu kapucínskeho brata, ktorý chodil po ceste žobrať so svojou dlhou bradou a slameným klobúkom. Novinára ohromil postup práce: spálňa, kaplnka, pracovný priestor...

a počet detí, ktorý neustále rastie.

Počas týchto 60. rokov dedičstva otca Illuminata zostal jeho pričinením v “detskom meste Nepoškvrnenej”, blahobyt, návod a projekt života pre mnohé generácie detí a mladých ľudí. Táto misia pokračuje dnes prostredníctvom bratov kapucínov v provincii v Peru s terajšou výzvou prispôbiť sa zmenám v XXI. storočí bez toho, aby stratila svoju podstatu: “byť centrom ľudskej katolíckej a františkánskej formácie, byť miestom príležitostí pre deti z Peru s nedostatkom zdrojov”.

(www.ciudaddelosninos.com.pe).

Zřadu delegáta generálneho ministra pre OFS

od br. Francisca Bongajuma Dora, generálneho asistenta OFS

V poslednom štvrtroku, medzi mnohými prijatými záväzkami uskutočnenými svetským františkánskym rádom boli dve udalosti veľkého významu: bratská a pastoračná návšteva OFS vo Veľkej Británii a zasadanie predsedníctva CIOFS.

Od 23. do 27. septembra 2015, spolu s Tiborom Kauserom, generálnym ministrom OFS, sme uskutočnili bratskú a pastoračnú návštevu vo Veľkej Británii, ktorá vyvrcholila volebnou kapitulou. Stretnúc bratov a sestry OFS vo Veľkej

Británii, delegátov kapituly, ktorej sa zúčastnili prvýkrát, som mohol konštatovať, že sa vzájomne veľmi dobre poznajú aj napriek veľkým vzdialenostiam, ktorá ich od seba navzájom oddeľujú. Ten istý bratský duch sa videl aj medzi národnými duchovnými asistentmi: br. Patrikom Lonsdaleom OFM, br. Jesmondom Pawleyom OFM Conv., a br. Johnom Cavanaghom OFM Cap. Títo si rozdelili duchovnú starostlivosť o bratsvá existujúcich regiónov, takže každý je zodpovedný za špecifický úsek.

Počas volebnej kapituly sa zistil ďalší špecifický prvok, napriek vysokému priemernému veku členov sa vnímala zo strany zúčastnených veľká ochota slúžiť národnému bratstvu v rôznych poverených úlohách. Rozdiely jednotlivých osobností, ktoré si bolo možné všimnúť u niektorých členov rady sú prijímané v evanjeliovom duchu, čo dáva silu rade a národným bratstvám. Národnému bratstvu OFS vo Veľkej Británii želáme novú

plodného etapu, ktorú bude dielom Ducha sv. a svedectvom bratov. V súčasnej dobe sa OFS vo Veľkej Británii snaží založiť Gi-Fru, so zárodokom, ktorý sa už nachádza v oblasti Gibilterra. Novej ministerke Paule Pearceovej a jej rade želáme všetko dobré, s potrebnou podporou duchovných asistentov. "Podľa toho spoznajú všetci,

Asociácia Alma Mater Artis

od br. Fernanda Venturu

že ste moji učenci, a sa budete nazvájom milovať." (Jn 13,35)

Predsedníctvo CIOFS pod vedením generálneho ministra OFS má povinnosť "koordinovať, animovať a riadiť OFS ako celok. Od tejto chvíle sa štrnásť členovia predstedenstva CIOFS (desiatí svetskí členovia a štyria asistenti) vzájomne veľmi dobre poznajú. D volebného roku v novembri 2014 počas generálnej kapituly, ktorú sa konala v Assisi. Tento prvok sa dá všimnúť okamžite, keď sa bratia raz za šesť mesiacov stretnú na pracovnom zasadnutí ktorú sa vo všeobecnosti koná v marci a apríli v Ríme v Serafinskom kolegiu bratov menších konventuálov. Na druhom stretnutí v roku 2015, ktoré sa uskutočnilo od 7. do 14. novembra sa už od začiatku ukázal silný bratský duch medzi členmi a veľká túžba pracovať spoločne, a to napriek jazykovým bariéram danými medzinárodným zoskupením.

Obvyklé správy radcov a členov rôznych komisií a projektov, boli centrálnym prvkom posledného stretnutia a zároveň aj plánovanie akcií na budúci rok: zúčastniť sa kapitúl a vykonať bratské a pastoračné návštevy, zúčastniť sa aj iných udalostí ako svetový deň mládeže v Krakove v Poľsku, v júni 2016 a národne a kontinentálne kongresy.

Boli prijaté mnohé rozhodnutia: medzi inými: Rozhodnutie o preklade oficiálnych dokumentov OFS. Chyby a nezrovnalosti boli zaznamenané vo významných oficiálnych prekladoch reguly, generálnych konštitúcií a obradov OFS, ktorú priniesli generálnu kapitolu, aby hlasovala za revíziu týchto základných dokumentov. Medzitým zaznamenali medzi bratmi OFS a asistentami ich znepokojujúcu neznalosť. Prioritou formácie členov OFS v súlade s pravidlami, regulou a konštitúciami je prioritou pre celý Rád.

Neomôžeme odstrániť hlad vo svete, ale môžeme niekoho vziať zo sveta hladu!" S týmto mottom pred tromi rokmi začala Asociácia Alma Mater Artis s hlavným cieľom odstrániť deti z ulice, priviesť ich na javisko umenia, aby ich potom mohli nechať na javisku umenia života. Zrodila sa verejná škola na predmestí mesta Porto (Portugalsko), táto asociácia sa pred rokom stala ONLUSom, rozrástla sa, stala sa nezávislou a už rozšírila svoju prítomnosť vo viac ako 6 skupinách škôl v blízkosti Porta v súčasnej dobe s asi 200 deťmi a dospelými. Tanec, divadlo, hudba, tvorivé písanie, maľovanie, cirkové umenie je venované týmto deťom, ktoré žijú v stiesnených komunitách a je jedinečnou príležitosťou pre ich rast, rozvoj základných hodnôt.

Okrem umeleckej formácie, je aj formácia ľudská, predovšetkým na stupni solidarity. V tomto prostredí Mam' Africa, predstavenie, ktorého prehliadka trvala dve hodiny plná produktov realizovaných v rámci združenia, ktoré už videlo viac ako 20 000 ľudí, slúži ako základná myšlienka a zviditeľnenie všetkých prác. Viac ako 100 deťmi a mládežou na javisku dve hodiny rozprávalo o Afrike, o živote a o sebe samých. S týmito predstaveniami odovzdáme naše poslanstvo solidarity a života, máme možnosť "kázať" v iných

prostrediach, predstaviť životnú skúsenosť realizovanú rôznymi životmi, rôznymi životnými skúsenosťami. Máme deti z rodín zo všetkých politických a náboženských smerov.

O niekoľko mesiacov začneme rozširovať vzdelávacie aktivity pre deti a mládež so zdravotným postihnutím. V júni sme videli prvýkrát výsledok začiatku novej cesty, ktorou sa chceme vydať. Na javisku za šesť a pol minúty ľudia videli deti s Downovým syndrómom a s detskou mozgovou obrnou tancovať spolu s ostatnými.

Uvedomil som si z prvej skupiny mládeže, keď som pred 4 rokmi organizoval predstavenie solidarity na podporu mliekovej banky v Afrike v Sao Tomé a Principe, ktoré vediem vďaka zviditeľneniu, ktoré mi umožňuje verejnoprávna televízia. Deti sa predstavili tancom, po ktorom sme ho viac neopustili a začali sme "tancovať" spolu. Vždy spolu dokážeme žiť 50 sirôt zo sirotinca v Sao Tomé vedeného diecéznou charitou, dostávame takmer 1000 pohárov mlieka pre mnoho detí zo základných škôl a celý rad ďalších vecí na oblečenie, stravu a vzdelávanie.

Toto všetko sa robí s veľkou fantáziou a s veľkou štedrosťou zo strany chudobných.

